
Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

SAMMANFATTANDE ANALYS OCH FRAMTIDSBEDÖMNING

ST läkarsituationen i Västmanland

Under 2019 har 8 nya ST-läkare i allmänmedicin kontrakterats och vi har nu totalt 84 ST i allmänmedicin. 11 beräknas bli färdiga specialister under året. Den positiva trenden med ökat intresse för allmänmedicin håller således i sig.

Nuvarande dimensionering av ST-utbildningen bör behållas framöver för att kompensera den brist vi har på ca 100 familjeläkare (utifrån 1 familjeläkare/1500 invånare). Nettotillskottet på familjeläkare kan under optimala förhållanden bli ca 10 st/år.

Dimensioneringen av antalet ST-läkare begränsas främst av brist på sidotjänstgöringsplatser på sjukhuset där ST-läkarna i allmänmedicin tjänstgör ca 24 av sina totalt 60 månader långa specialistutbildning. Vi kan i dag inte garantera att alla ST-läkare får sina sidotjänstgöringar inom den stipulerade tiden. 8 ST-läkare står ex på kö till en placering på Kvinnokliniken då en placering ej kan erbjudas inom utbildningens 60 månader. Inom övriga sjukhusspecialiteter som är aktuella inom utbildningen har vi genom flera nedkortningar av tiden lyckats öka antalet platser något. Kötiden innebär dock att nästan all sidotjänstgöring kommer de två sista åren av ST vilket försvårar den allmänmedicinska kompetensutvecklingen inför avslutet.

Anna Nergårdhs utredning om Nära vård, innehåller viktiga delar avseende framtida satsningar på fler ST-läkare i primärvården, vilket regionen stödjer i sitt remissvar.

Barnmorskemottagningarna

En arbetsgrupp har under Vårdvalsenhetens ledning, med deltagare från primärvård och MHV-enheten, sedan februari månad arbetat med uppdraget från den politiska majoriteten, vilket är att ta fram åtgärder för att stärka patientsäkerhet och minska sårbarhet inom ramen för bibehållen organisation. Det har resulterat i ett förslag till förstärkt samverkan med bland annat krav på att vårdcentraler inom respektive länsdel ska samverka med varandra. Förslaget har också tagit fram för att förstärka verksamheten, tydliggöra organisation, ansvar och roller. Det kommer att övergripande redovisas i underlaget till PV-program 2020–2022.

Äldre

Vårdvalsenheten deltar i styrgrupp och supportgrupp för att stödja etablering av en ny process för säker och effektiv utskrivning från sjukhus. Vårdvalsenheten deltar i utvärdering och revidering av modell för betalningsansvar.

Klinisk farmaci i primärvården framför allt gällande äldre finansieras av Enheten för sjukvårdsfarmaci. En utökning har skett under 2019 till 40 timmar/vecka. Detta innebär att ytterligare fyra vårdcentraler har fått erbjudande om att få stöd av kliniska apotekare.

Vårdkontakter med nätläkarbolag

Under 2019 har västmanlänningarnas samtal till nätläkarbolagen fortsatt att öka, se tabell nedan.

Samtliga stora Nätdoktorsbolag har nu avtal som underleverantörer i Region Sörmland vilket innebär att patientavgiften för samtalen nu är 100 kr, jmf med tidigare 250 kr då man hade avtal i Region Jönköping

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Månad	Antal digitala besök 2017	Kostnad 2017, tkr	Antal digitala besök 2018	Kostnad 2018 tkr
Jan-feb 2018		350		680
Mars	206	246	702	401
April	251	299	822	473
Maj	247	293	1 041	597
Juni-Juli snitt	268	240	604	342
Augusti	273	174	899	521
September	263	168	1 037	608
Oktober	359	227	1 150	684
November	319	199	1 270	715
December	401	243	1 050	619
			Besök	Kostnad
Jan 2019			1450	828
Feb 2019			1300	735
Mars 2019			880	468

Digitalisering i primärvården

KBT-behandling via nätet

Vid årsskiftet avslutades projektet och överlämnades till förvaltning. Under våren införs IKBT på samtliga offentligt drivna vårdcentraler och några privata. Under hösten går flera ytterligare privata VC in

Digitala vårdmöten

Pilotverksamheten kommer att förlängas att pågå tom juni 2019, eventuellt längre. Utfallet hittills visar att det tar tid att implementera. Verksamheten ska identifiera vinster i förhållande till fysiskt besök eller telefonsamtal. Patienterna ska se fördelar. Hittills flest digitala vårdmöten på våra ungdomsmottagningar

Formulärtjänster

Försöksverksamhet med digitala formulärtjänster startar på VC Oxbacken under våren

Medicinsk kvalitet

PrimärvårdsKvalitet är implementerat på alla vårdcentraler och Vårdvalet följer flera indikatorer som valts ut att komplettera tidigare uppföljningsparametrar såsom för hypertoni, hjärtsvikt och diabetes. Vårdvalet har identifierat att det vårdgivarfilter som finns i utdataverktyget MedRave gör att PrimärvårdsKvalitets indikatorer som innehåller t.ex. läkemedel, vårdkedjor eller labb ej kan användas och arbetar nu för en

---

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

lösning. Vårdvalet ser behov av att mera stödja vårdcentralerna i att använda sitt eget resultat från PrimärvårdsKvalitet. Revisionen efterlyser flera indikatorer inom området psykisk ohälsa och astma-KOL.

Klinisk farmaci med apotekarstöd har haft stor betydelse att organisera arbetet på SÄBO och öka kvalitén i de fördjupade läkemedelsgenomgångarna. Antalet KVÅ-kodade fördjupade läkemedelsgenomgångar följs upp på samtliga vårdcentraler i enlighet med indikatorbilagan. Antalet genomgångar behöver fortsatt öka.

Patientsäkerhet

Vårdvalet följer upp patientsäkerhet på vårdcentralerna under vårens verksamhetsdialoger där temat i år är iatrogen Beroende och Antibiotikaförskrivning. Vårdvalet har tagit aktiv del i det regionövergripande arbetet kring vårdorsakat läkemedelsberoende och utvecklingen av de indikatorer för uppföljning av beroendeframkallande läkemedel som nu föreligger för Regionen. I primärvården minskar förskrivningen av beroendeframkallande läkemedel i enlighet med målen; opioider har minskat med 8,7%, Bensodiazepiner med 14,7% och Bensodiazepinbesläktade med 10,0% jämfört med föregående 12-månadersperiod.

Antibiotika i primärvården följer målet och har minskat från 181 till 179 mätt i recept per 1000 listade.

Nationellt Kliniskt Kunskapsstöd, NKK

När projektet avslutades under 2018 fick Vårdvalsenheten uppdraget att etablera förvaltningen och utveckling av kunskapsstödet för primärvården. Detta ska succesivt ersätta tidigare samverkansdokument. Hittills har fem kunskapsdokument om habilitering publicerats med lokal anpassning för Västmanland.

Tandvård

Barntandvård

Från och med 2019 höjdes åldern för den avgiftsfria tandvården för barn och unga vilket medför att idag omfattas barn och unga i åldrarna 3 till 23 år. Kostnaden för den höjda åldern fortsätts följas under året för att se hur stora kostnader tandvården för de utökade åldrarna har medfört.

Regionens tandvårdsstöd

Antalet personer som erhåller tandvårdsstöd vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning, det så kallade F-kortet, fortsätter att öka vid jämförelse med tidigare år. Vid införandet av stödet 2013 beräknades att 1 483 personer i Västmanland skulle ha rätt till stödet att jämföra med antalet personer som idag har stödet – 974 personer (65,7%).

INVÅNARE/PATIENTPERSPEKTIV

Tillgänglighet enligt den förstärkta vårdgarantin

Resultat, analys

Den förstärkta vårdgarantin, lagändringen som infördes den 1 januari 2019, innebär att patienter som kontaktar primärvården för ett nytt eller försämrat hälsoproblem har rätt till en medicinsk bedömning inom 3 dagar. Region Västmanland kunde redan vid årsskiftet skicka filen med alla uppgifterna om regionens utfall av den förstärkta vårdgarantin till SKL, men då siffrorna publicerades offentligt på väntetider.se upplevde flera av vårdgivarna att de inte hunnit göra de arbetsförändringarna för att möta upp den

---

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

förstärkta vårdgarantin och därför fattades ett beslut att stoppa inskickandet av filen under några månader, enligt önskemål från vårdgivarna. Fram till dess kommer vårdcentralerna inte kunna se och följa upp eller utvärdera sin statistik över den förstärkta vårdgarantin. Först i juli kommer det åter gå att se primärvården i Region Västmanlands statistik över tillgänglighet då junis uppgifter ska skickas in till SKL. Av den anledningen finns inga diagram att tillgå för tertiäl 1 gällande tillgänglighet enligt den förstärkta vårdgarantin.

Åtgärd

Under 2019 sker ett successivt införande, vilket innebär förändrat arbetssätt för vårdcentralerna för att möta upp den förstärkta vårdgarantin. En stor förändring är att andra legitimerade yrkeskategorier (inkl. kuratorer) än läkare ska registrera diagnoskod, vilket är nytt för Primärvården i Västmanland. Utbildningsinsatser till dietister, arbetsterapeuter, fysioterapeuter, psykologer, psykoterapeut, kuratorer, sjuksköterskor och distriktssköterskor har ägt rum under våren.

Telefontillgänglighet

Resultat, analys

Under förra året gjordes en fördjupad kartläggning och kunskapsinhämtning gällande förutsättningarna för att mäta telefontillgängligheten. Det finns tre olika återuppringningssystem som används av vårdcentralerna i Västmanland och dessa system har alla olika upplägg. Vi kunde konstatera att det i nuläget inte går att få in likvärdiga och jämförbara uppgifter från de tre olika återuppringningssystemen.

Åtgärd

För att förbättra telefontillgängligheten för våra medborgare att nå sin vårdcentral samt förbättra arbetsmiljön i telefonrådgivningen ägde i januari 2019 en Information- och Inspirationseftermiddag för verksamhetschefer, enhetschefer och distriktssköterskor/sjuksköterskor i telefonrådgivningen, där de flesta vårdcentraler deltog. Den innehöll stöd för att använda återuppringningssystemet på ett effektivt sätt samt goda exempel på arbetssätt i telefonrådgivningen.

Arbetet fortgår under 2019 med att få in likvärdiga och jämförbara uppgifter för telefontillgänglighetsstatistiken från de olika återuppringningssystemen med att skapa förutsättningar för likvärdig mätning och rapportering av telefontillgängligheten. Målet är att kunna få in telefontillgänglighetsstatistiken med automatiska överföringar månadsvis vilket i sin tur ska gå att rapportera in till SKL och väntetider i vården.

Hälsosamtal 50-åringar

Resultat, analys

Den genomsnittliga andelen genomförda hälsosamtal för de födda 1968 har sedan årsskiftet ökat från 38% till 45% deltagande, nu när samtliga vårdcentraler bjudit in alla sina listade 50-åringar födda 1968 inkl. de tre vårdcentraler som inte bjöd in alla under 2018. Det är dock fortfarande stora skillnader i andel genomförda hälsosamtal mellan olika vårdcentraler, men glappet har minskat något sedan årsskiftet då lägst andel deltagande låg på 17% nu i tertiäl 1, ökat till 27% deltagande. Av årets 50-åringar de födda 1969 har 554 hälsosamtal ägt rum, vilket innebär 17% deltagande hittills.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

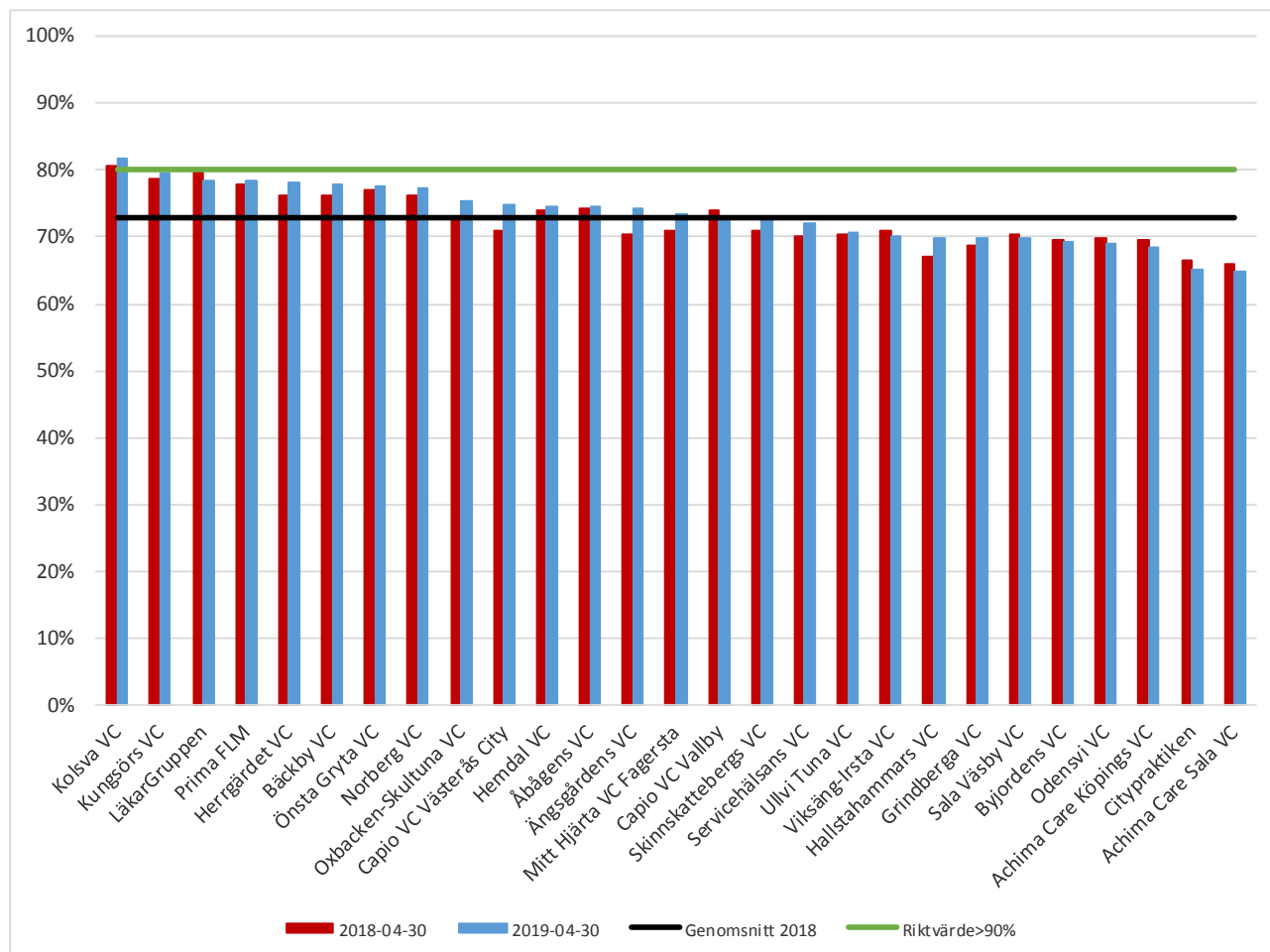
På verksamhetsdialogerna under våren framkommer det att arbetet med hälsosamtalen för 50-åringarna på de allra flesta vårdcentraler fungerar väl. I de fall det fungerar mindre bra har det oftast handlat om bemanningsproblem, då vårdcentralen fått göra andra prioriteringar under en period.

Åtgärd

Det går att öka deltagande genom "catch-up"-möjligheten som innebär att erbjudandet om gratis hälsosamtal för 50-åringar gäller t.o.m. det år 50-åringen fyller 52 år, även ersättningen vårdcentralerna erhåller kvarstår under dessa år. På nätverksträffarna med hälsosamtalsledarna (och hälsokoordinatorerna) nu under våren har deltagandenivåerna och catch-up diskuterats samt åtgärder med att öka andelen genomförda hälsosamtal. I och med uppdateringen av webbstödet som ägde rum i mars där flera nya funktioner tillkom, för att ytterligare underlätta administrationen kring hälsosamtalen, däribland möjligheten att skicka ut påminnelsebrev. Utbildningen för nya hälsosamtalsledare sker regelbundet för att tillgodose att alla vårdcentraler alltid har medarbetare med den kompetensen.

Kontroll av blodtryck

Blodtryck mätt sista 3 åren på patienter ≥ 50 år

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Resultat, analys

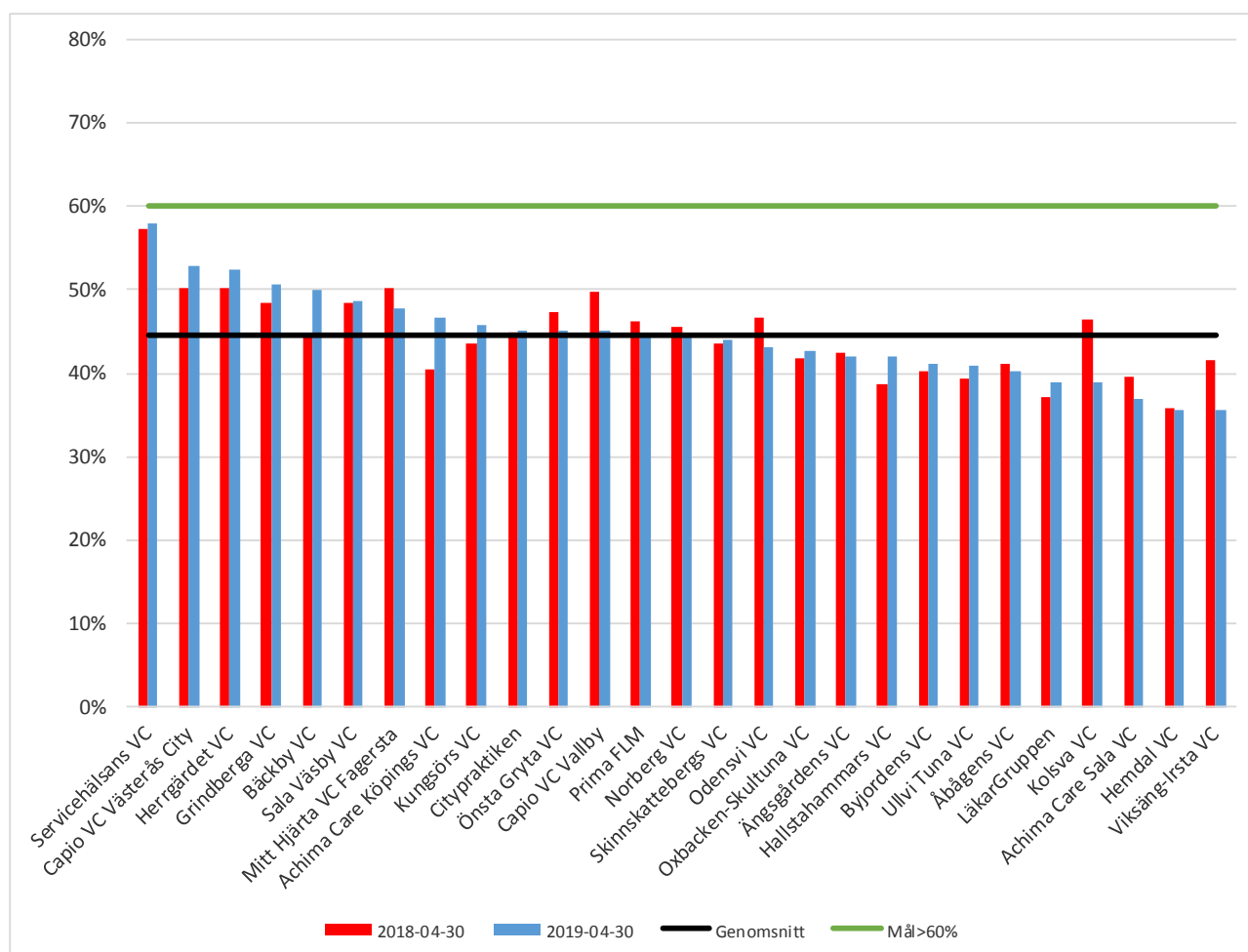
Kontroll av blodtrycket i den listade befolkningen har följts under flera år och uppvisar stabila värden både över tid och mellan vårdcentraler. Syftet är tidig upptäckt av hypertoni för att kunna förebygga stroke. Under en treårsperiod passerar en stor del av den listade befolkningen sin vårdcentral som därigenom har en chans att få upptäckt eventuellt högt blodtryck.

Målvärdet är satt till 80 % vilket 2 vårdcentraler når. Genomsnittligt får drygt 7/10 sitt blodtryck kontrollerat av de 50 år eller äldre som besöker sin vårdcentral under en tre-årsperiod.

Åtgärd

Blodtryckskontroll och blodtrycksbehandling är ett fokusområde för vårdvalets uppföljning i verksamhetsdialogerna. De riktade hälsoundersökningarna av 50-åringar borde kunna ytterligare öka antalet kontrollerade i befolkningen.

Andel patienter i åldern 30–80 år med diagnosen hypertoni som vid senaste mätningen har ett blodtryck på $\leq 140/90$

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

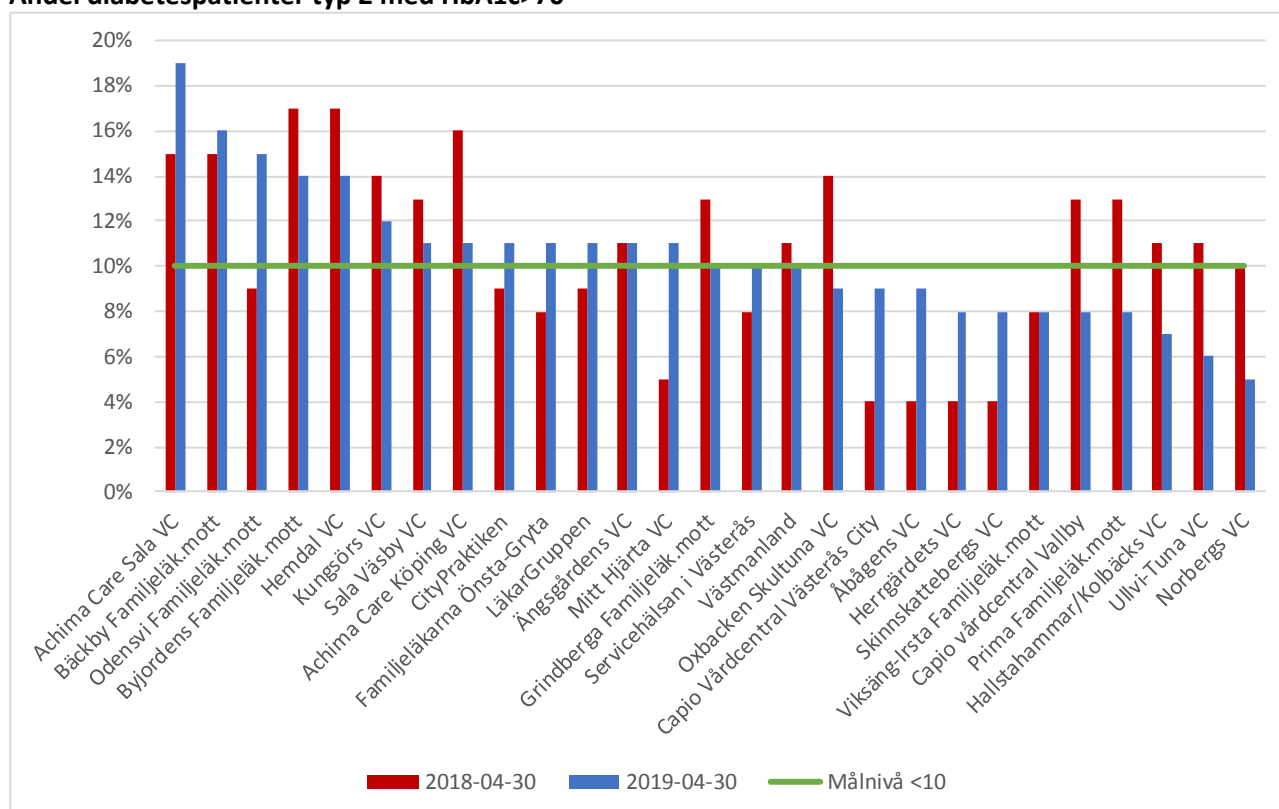
Resultat, analys

Resultatet varierar mellan vårdcentralerna och är svårtolkat då resultatet även försämrats jämfört med utfallet vid årsskiftet. 15/27 vårdcentraler visar förbättrade resultat jämfört med föregående år. Från maj 2018 inkluderas även blodtryck = 140/90 i enlighet med "svenska" mål då många familjeläkare som mäter blodtrycket manuellt rundar av till närmaste 5 och 10-tal. Detta är i enlighet med Primärvårds Kvalitet.

Åtgärd

Genom fortsatt fokus på diabetessjukvården har blodtrycksbehandlingen för vissa grupper kunnat förbättras. Riktlinjer för dokumentation i elektronisk journal Cosmic av blodtryck, både hembloodtryck, egenblodtryck, mottagningsblodtryck och 24-timmarsblodtryck har tagits fram för mer enhetlighet i dokumentationen av uppmätta mätvärden.

Andel diabetespatienter typ 2 med HbA1c>70

Resultat, analys

Vårdvalet har anpassat sig till de nationella indikatorerna och de mål som fastställts nationellt för diabetes typ 2. Inom ramen för NDR följs samtliga och även tidigare mått upp. Att identifiera och vidta åtgärder för de med höga HbA1c-värden har visats sig viktigt för att minska risken för komplikationer.

14 vårdcentraler når målet högst 10 % diabetespatienter med höga blodsockervärden över 70 mätt med HbA1c jämfört med 20 vårdcentraler vid årsskiftet. En möjlig förklaring till att få uppnå målet kan delvis bero på att satsningen av hälsosamtal 50 åringar identifierat många prediabetiker med höga värden.

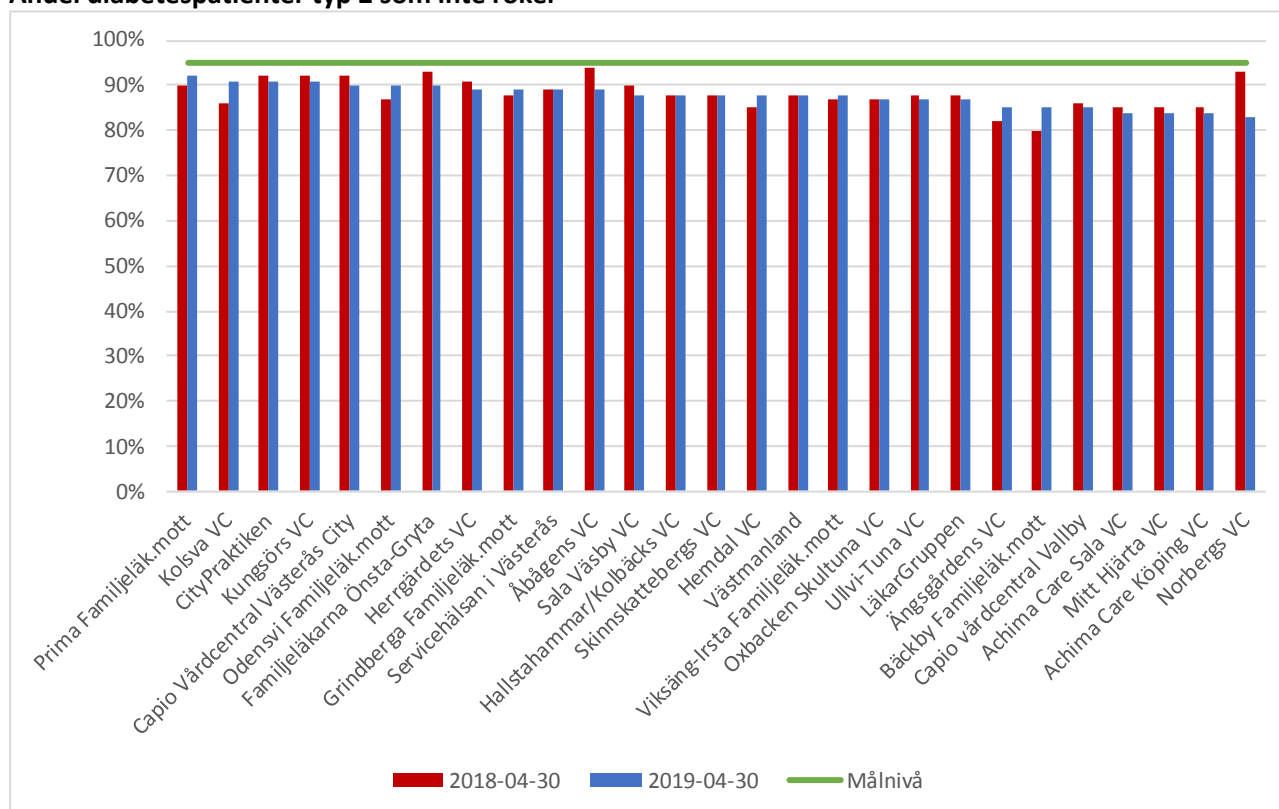
Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Åtgärd

Vårdvalet har anställt en samordnande diabetessköterska på halvtid som coachar och följer upp vårdcentralernas resultat. Nätverksträffar hålls med diabetessköterskorna samt att återkommande utbildningar genomförs. Varje vårdcentral har upprättat en särskild handlingsplan med både del- och huvudmål för att förbättra respektive bibehålla sina medicinska resultat.

Ett arbete pågår i samverkan med kommunerna att säkerställa diabetessjukvården även för patienter på SÄBO och inom hemsjukvården.

Andel diabetespatienter typ 2 som inte röker

Resultat, analys

Rökfrihet är ett prioriterat område för hela befolkningen men har en särskild indikation för de med diabetes. Utdata tas standardiserat från NDR men kräver att rökvanor dokumenterats vilket inte görs i tillräcklig omfattning. En problematik är att rökvanor dokumenteras på olika sätt vid kroniska sjukdomar vilket också uppmärksammas nationellt. 95 % av patienterna med diabetes typ 2 ska vara rökfria vilket ingen vårdcentral når. Det är också en nationell utmaning.

Resultatet är jämt fördelat mellan vårdcentralerna.

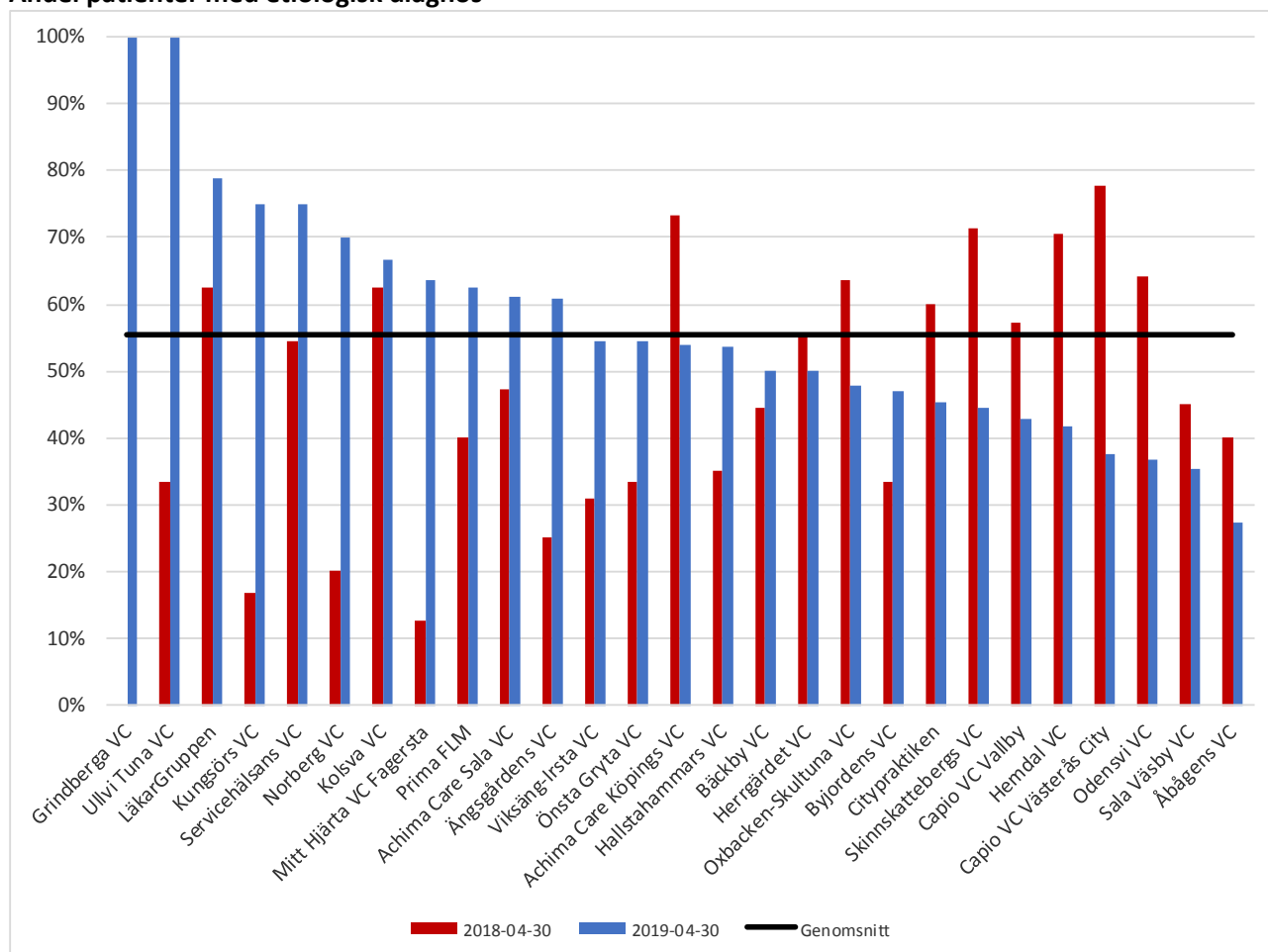
Åtgärd

Vårdvalet har för varje vårdcentral identifierat hur många diabetespatienter som röker samt tagit upp detta

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

i verksamhetsdialogen för förbättringsåtgärder. Att utbilda och diplomera Rökslutarstödare stimuleras av vårdvalet samt att det från 2018 är det obligatoriskt med rökslutarstöd i primärvården.

Andel patienter med etiologisk diagnos

Resultat, analys

Etiologisk diagnos vid bensår har betydelse för val av behandling och läkning av bensåret. Kroniska bensår är förenat med stort lidande och för patienter med komplicerande sjukdomar såsom diabetes allvarligt.

Resultatet avser de med bensår som besökt vårdcentralen de senaste sex månaderna. Någon målrubrik är ej formulerad. Två vårdcentraler når 100% och 16/27 vårdcentraler har förbättrat sin diagnostik.

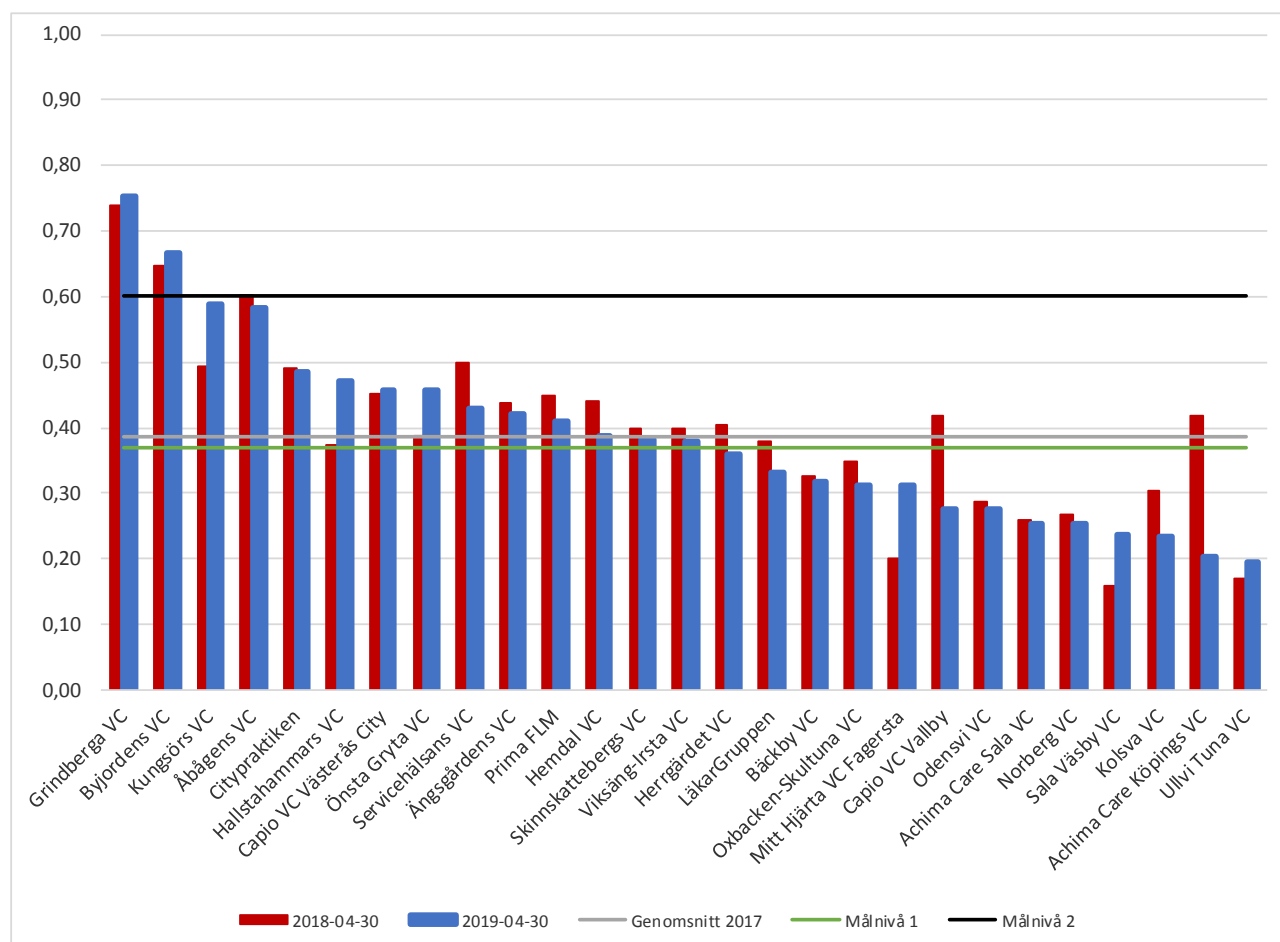
Åtgärd

Rapporten har tagits upp i verksamhetsdialogen och för de vårdcentraler som brister i diagnostik har ett uppdrag formulerats att gå igenom individdata utifrån utdata-rapporten. Vårdvalet stödjer utbildning för distriktssköterskor i bl.a. lindningsteknik vid vissa bensår. Sårcentrum finns som en ingång till specialist-sjukvården och som ett viktigt stöd. Den riktlinje som gäller från årsskiftet och som vårdvalet varit delaktig i avseende yrkesneutral diagnosregistrering torde även förbättra utfallet.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Kontinuitetsindex

Läkarbesök för patienter med kronisk somatisk sjukdom

Resultat, analys

Kontinuitet är en viktig kvalitet i vården. Sättet att mäta kontinuitet är ett nytt nationellt mått hämtat från Primärvårds Kvalitet och uttrycks i form av ett index från 0 till 1. Mätningen avser läkarbesök vid 9 kroniska somatiska sjukdomar. Skillnaden mellan vårdcentraler är stor och indexet varierar mellan 0,20 och 0,75. 9 vårdcentraler har förbättrat sin kontinuitet till läkare vid kronisk sjukdom medan 18 har försämrat sina värden.

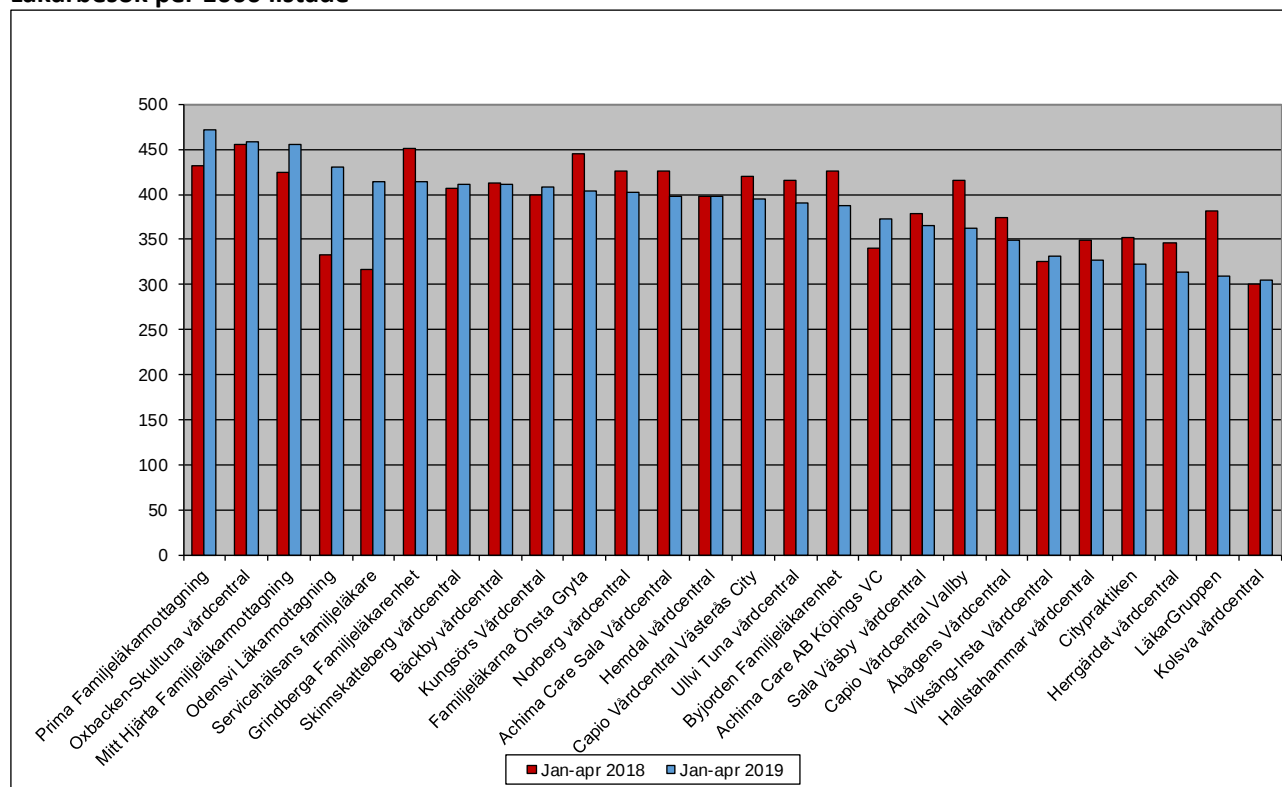
Åtgärd

Definition av målnivåer från Vårdvalets sida kopplat till ekonomisk ersättning har haft god effekt på utfallet där 14 av 27 vårdcentraler når målnivå 1 och 2 vårdcentraler även når målnivå 2. Möjligheten att erbjuda kontinuitet i kontakten med läkare är dels beroende av hur bemanningen med fasta läkare är, hur många utbildningsläkare som finns på enheten dels sättet att organisera vården på enheten. Den nya mätningen kan stimulera vårdcentralerna till att förbättra sin kontinuitet.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

VERKSAMHET/PROCESSPERSPEKTIV

Läkarbesök per 1000 listade

Resultat, analys

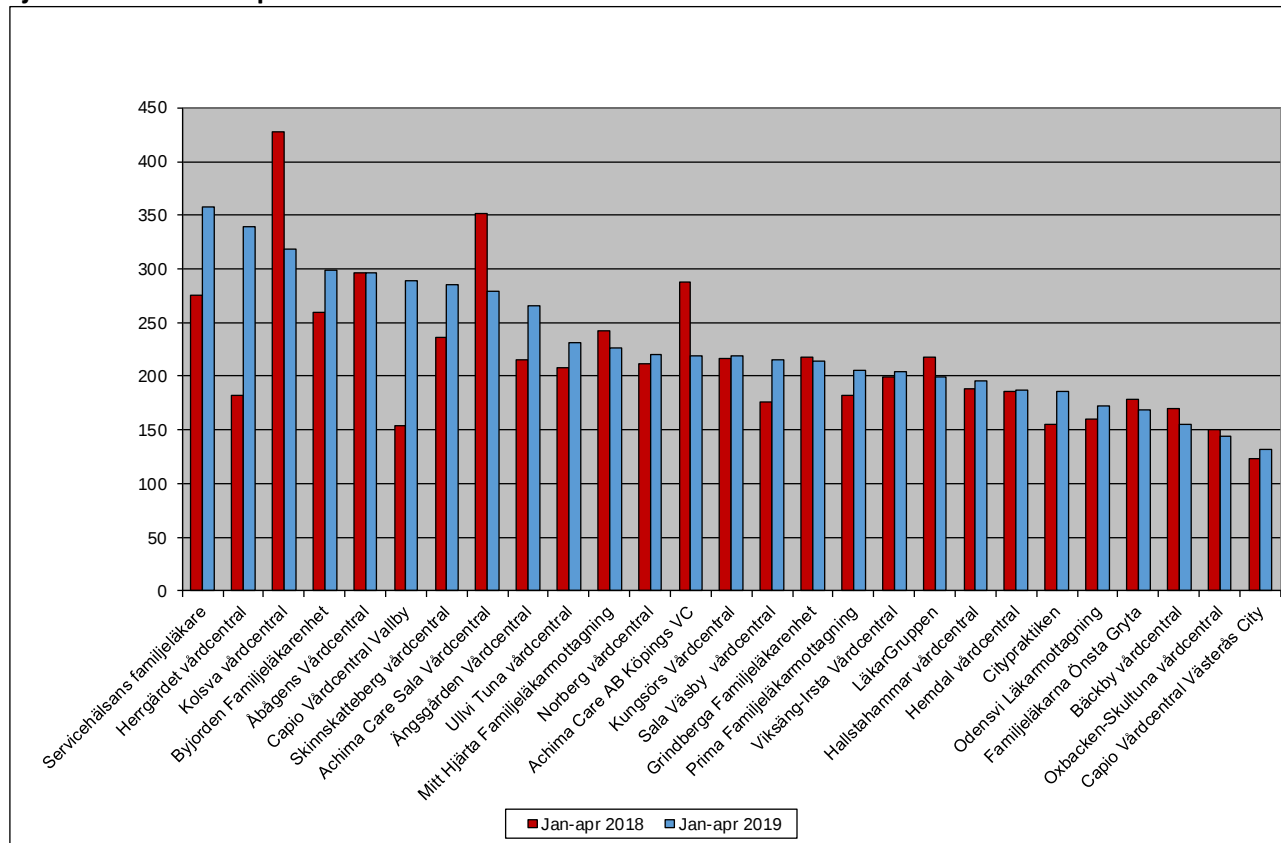
Totalt utfall är 104 223 st mottagningsbesök till läkare tertial 1, 2019, jämfört med 104 087 st tertial 1, 2018, d v s en ökning med 136 st besök, besöksnivån ligger nu stabilt. Ökad tillgång på ST-läkare i primärvården bidrar till detta.

Åtgärd

Den ökade tillgång på ST-läkare i primärvården torde på sikt fortsätta innebära bättre läkarbemanning och fortsatt bibehållande av nödvändig produktion.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Sjuksköterskebesök per 1 000 listade

Resultat, analys

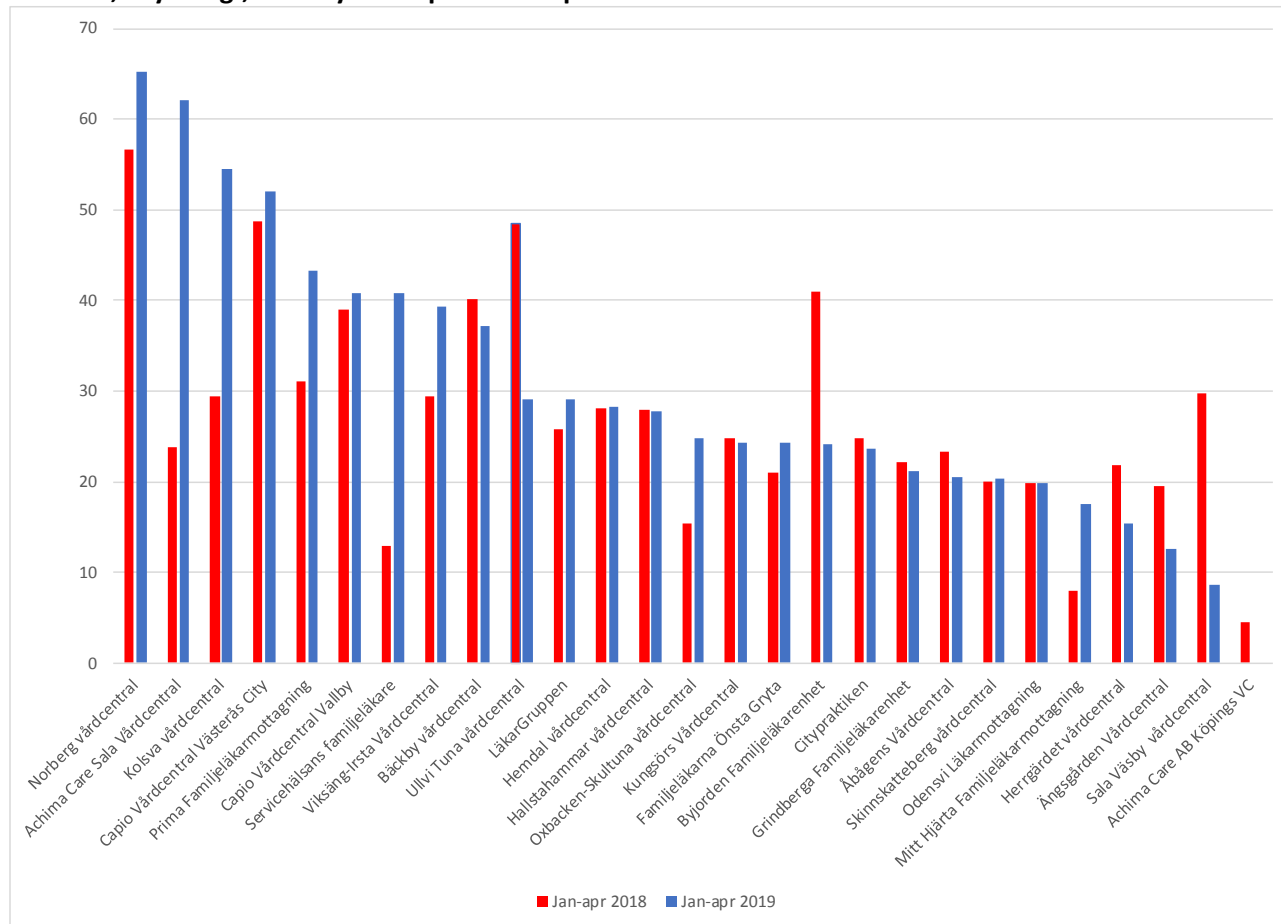
Utfallet är 60 350 st sjuksköterskebesök tertial 1 2019, jämfört med 55 316 st under tertial 1, 2018, d v s en kraftig ökning med 5034 st sjuksköterskebesök, eller motsvarande hela 9,1%. Ökningen beror troligen på att flertalet vårdcentraler börjat med drop-in-mottagningar eller lätt akut och där distriktssköterska/sjuksköterska triagerar besöken. Drop-in-mottagningar och lätt akut är vårdcentralernas svar för att öka tillgängligheten samt möta upp den förstärkta vårdgarantin med medicinsk bedömning inom 3 dagar, vilket de framhållit på verksamhetsdialogerna.

Åtgärd

Fortsatta åtgärder under 2019 genom att ersättning utgår till vårdcentralerna som har anställda distriktssköterskor till en viss nivå för att uppmuntra till att vidareutbilda sina medarbetare samt att det finns stimulansmedel att söka för vårdcentraler som har medarbetare som vidareutbildar sig till distriktssköterska. Mälardalens högskola har ställt in sin distriktssköterskeutbildning men andra alternativ finns och erbjuds i närliggande län i form av distansutbildning och halvfartsutbildningar där studenterna ges möjlighet att göra sin VFU i Region Västmanland.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Kurator-, Psykolog-, och Psykoterapeutbesök per 1 000 listade

Resultat, analys

Utfallet i genomsnitt är 7 919 st besök till psykolog/psykoterapeut/kurator, tertial 1, 2019 jämfört med 7 301 st tertial 1, 2018, d v s en ökning med 618 st besök till psykolog/psykoterapeut/kurator, eller motsvarande 8,5%. Markanta skillnader kvarstår och ses hos flera vårdcentraler där besöken antingen ökat kraftigt eller minskat kraftigt under tertial 1, 2019 i jämförelse med tertial 1, 2018.

Åtgärd

Under verksamhetsdialogerna följs tillgängligheten till dessa kompetenser upp och vårdcentralernas åtgärder för att öka besöksnivåerna. Intresset för att kunna erbjuda sina patienter digital KBT-behandling är stort hos vårdcentralerna. Under 2019 kommer KBT på nätet att erbjudas alla vårdcentraler.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Täckningsgrad

	Antal Besök Prim	Antal Besök Sjukhus	Antal Besök PVG	Totalt	Täckningsgrad
201804- 201903	623 541	546 447	49 701	1 219 689	51,1%
201704- 201803	610 624	542 197	53 120	1 205 941	50,6%
Diff:	12 917	4 250	-3 419	13 748	+0,5%

Täckningsgraden har ökat till 51,1% för tolv månaders perioden tom mars 2019 jämfört med motsvarande period tom mars 2018. Jämfört med tidigare tolv månaders period har produktionen ökat i primärvården och inom sjukhussidan (somatisk och psykiatrisk vård sammantaget). Nätdoktorsbesök ingår inte i underlaget. Sammantaget blir effekten en något förbättrad täckningsgrad.

Fysioterapi

Besök fysioterapi jan-april					
Avtal	2015	2016	2017	2018	2019
LOV Primärvård			33277	37398	34915
Offentliga	18416	17404			
Vårdavtal	25936	22070	2262	1669*	1480*
Samverkansavtal	36794	39046	34580	25781*	25354*
Summa	81146	78520	70119	64563	61749

*Avser jan-mars

Resultat, analys;

Produktion inom LOV Primärvård är knappt 7 % lägre för tertial 1 2019 jämfört med 2018, dvs att den minskning som sågs för tertial 3 2018 om 10 % har fortsatt men bromsats upp.

Produktionen för fysioterapeuter med vårdavtal har minskat marginellt, för övriga ingen förändring.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Privata vårdgivare exklusive fysioterapeuter som redovisas ovan

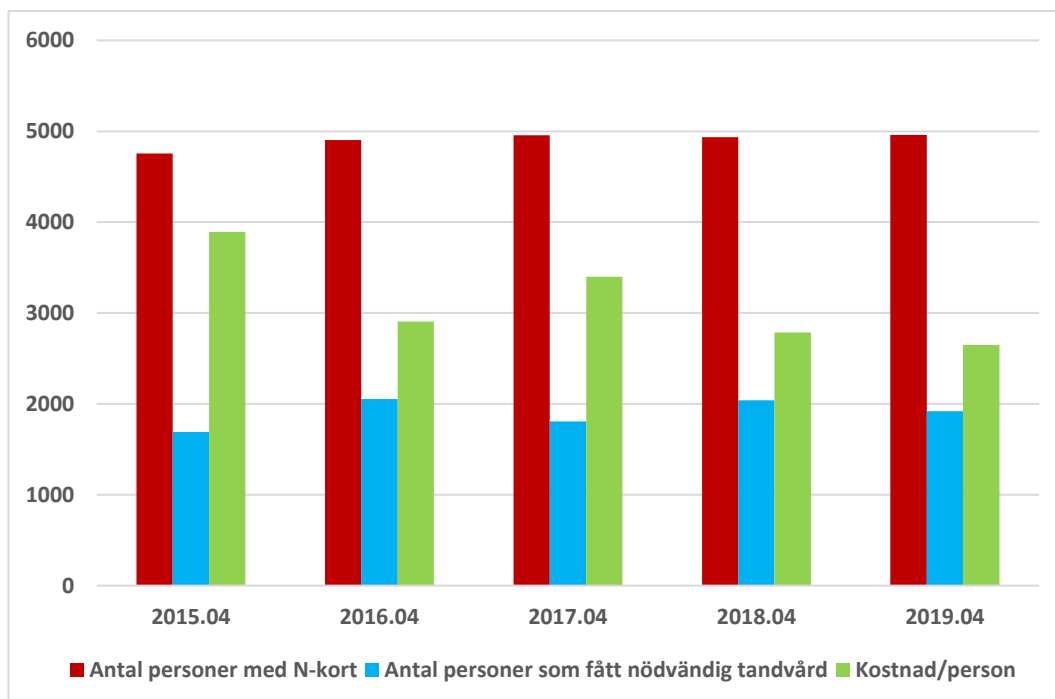
Besök januari - mars	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Kiropraktor	2905	2647	2207	2291	2293	2352
Naprapat	2965	2828	2525	2437	2308	1955
Specialistläkare	10 471	9705	9387	10 095	9637	9802
Psykoterapeuter	179	115	265	368	344	499
Summa	16 520	15 295	14 384	15 191	14 582	14 608

Resultat, analys;

Små skillnader i produktionen totalt. Besöken hos psykoterapeut har ökat och motsvarar målen i avtalen.

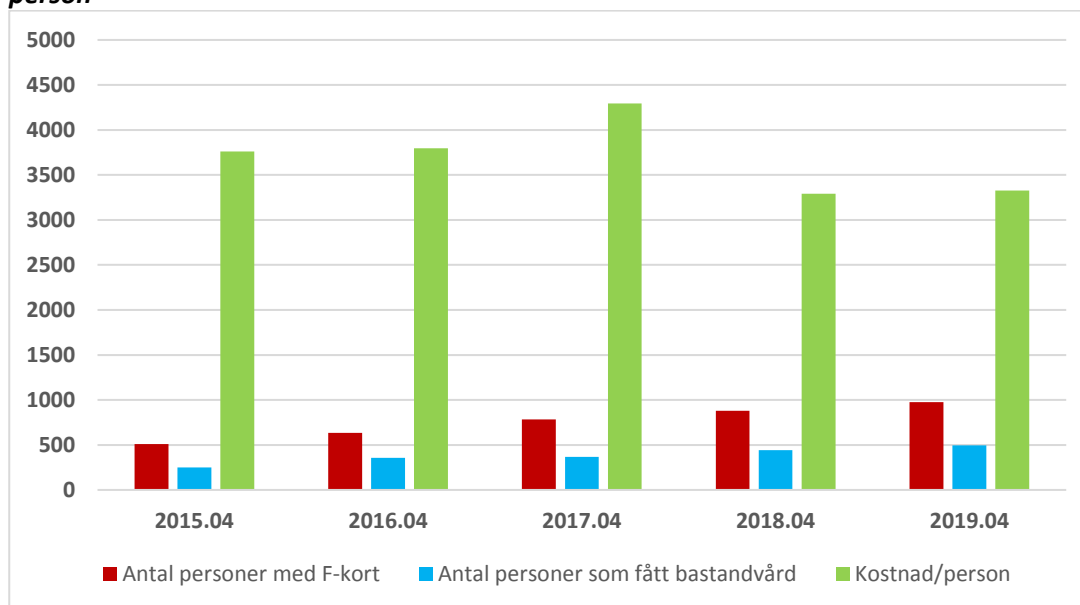
Tandvård

Antal personer med kort för nödvändig tandvård (N-kort) som fått nödvändig tandvård och kostnad per person

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Antal personer som har kort för tandvård till personer med stora behov av tandvård på grund av långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning (F-kort) och andel som fått bastandvård samt kostnad per person

Resultat, analys;

Antalet personer med kort för nödvändig tandvård (N-kort) som fått nödvändig ligger på samma antal som de senaste åren.

En fortsatt ökning kan ses av antalet personer som har kort för tandvård vid långvarig sjukdom eller funktionsnedsättning (F-kort). Fler har fått bastandvård i jämförelse med tidigare år men kostnaden för utförd tandvård per person har ökat något i jämförelse med samma period 2018.

Produktion	2019-04	Målvärde 2019	Utfall
Barntandvård (epidemiologiska rapporter 3-23 år)	12 198	2 300 st per mån (= 9 200 per april)	100 %

Resultat, analys;

Antalet epidemiologiska rapporter som har inkommit uppfyller målvärdet vilket innebär att 12 198 barn och unga av totalt 66 848 i hela regionen, har besökt tandvården och fått en undersökning utförd under årets första fyra månader.

Alla barn och unga ska undersökas minst en gång vartannat år för att uppfylla de krav som ställs på vårdgivare när det gäller friska barn. För riskbarn krävs att de undersöks en gång per år.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Uppföljning tandvård

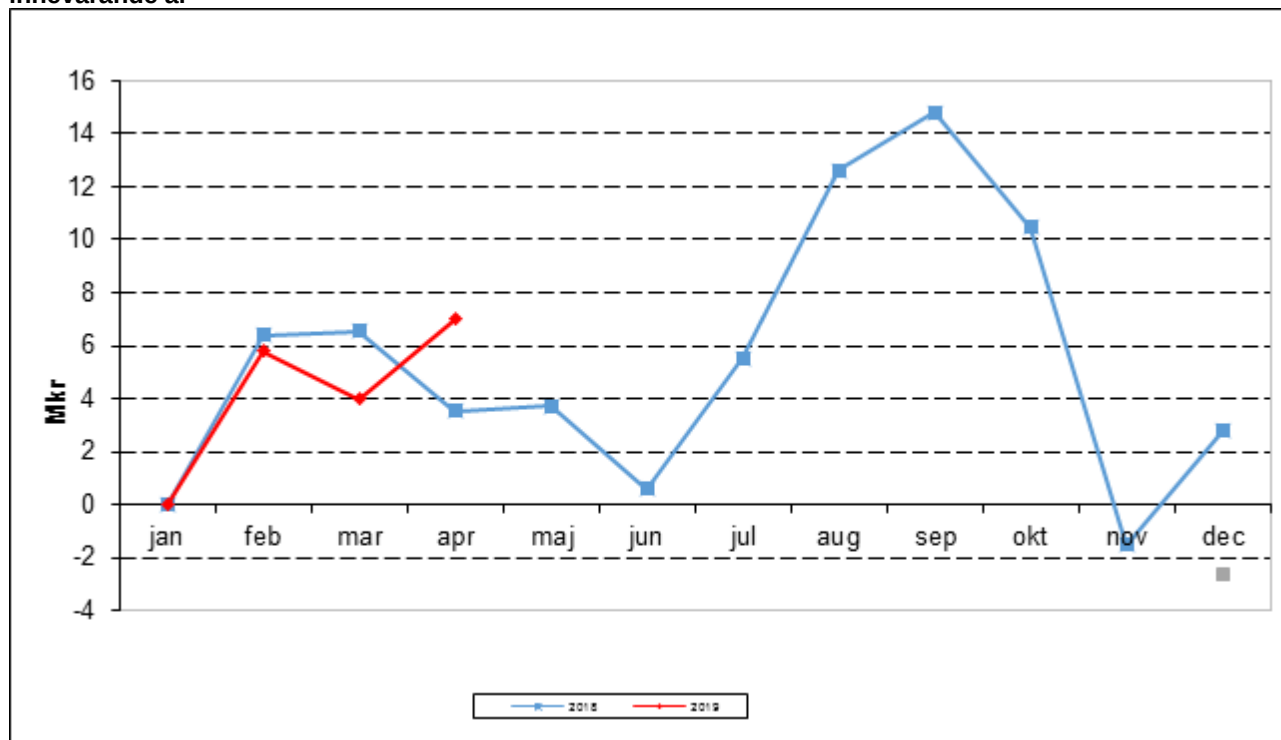
Uppföljning av den uppsökande verksamheten tandvård visar att antalet utförda munhälsobedömningar har ökat jämfört med samma period förra året. Under de fyra första månaderna 2019 har 1 263 personer fått en munhälsobedömning utförd i sitt boende att jämföra med samma period 2018 då antalet personer som fått en munhälsobedömning var 807 stycken.

EKONOMIPERSPEKTIV

Periodens resultat och helårsprognos – översikt

Verksamhetens ackumulerade ekonomiska resultat t.o.m. april månad är + 7,0 mkr mot budgeterat -2,0. Detta ger en budgetavvikelse på + 9,0 mkr. Helårsresultatet prognostiseras till -2,6 mkr eller -0,15% av intäkterna.

Verksamhetens ack. ekonomiska utfall, månadsvis föregående och innevarande år samt helårsprognos innevarande år

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Resultat och helårsprognos

Driftredovisning Belopp i mkr	Resultat delår 1 2018	Resultat delår 1 2019	Resultat helår 2018	Helårs- prognos 2019	Prognos 2019 i % av intäkter
<i>Vårdvalsenheten</i>	-0,3	-0,2	-0,2	0,0	0%
<i>Vårdval Västmanland</i>	0,2	4,9	-4,2	1,3	0%
<i>Sjukgymnaster och privata vårdgivare</i>	2,7	3,3	11,3	5,1	5%
<i>Tandvård</i>	0,9	-1,0	-4,1	-9,0	-4%
Totalt resultat/prognos	3,5	7,0	2,8	-2,6	-0,1%

Analys av periodens resultat jämfört med budget – händelseöversikt

Periodens resultat beror framförallt på följande händelser

Vårdval Västmanland (Primärvård) +4,9 mkr

- Verksamheten ST-läkare redovisar ett resultat i balans för perioden
- Patientavgifter (+0,7 mkr) och besöksersättning (-0,7 mkr) visar på högre produktion för perioden än budgeterat.
- Influenzavaccinationer redovisar lägre kostnader än budget (+3,0). Stora influensaperioden inträffa på hösten.
- Tekniska hjälpmedel visar på ett underskott om -0,9 mkr. Historiskt sett sker en återbetalning från HMC på mellan 2,0–3,6 mkr årligen. Nettokostnaden beräknas därav hamna på budgetnivå.
- Ersättning och utbetalningen av momskompensationen visar på överskott med 0,9 mkr för perioden.
- Kvalitetsmålsersättningens överskott (+2,2 mkr) och berör områdena kvalitetsutveckling, fortbildning och diabetesinsatser.
- Licenskostnader för diverse dataprogram uppstår tidigt på året. Posten redovisar underskott om -0,6 mkr för perioden.

Fysioterapeuter och privata vårdgivare +3,4 mkr

- Avsatta medel för strokehabilitering ger ett överskott på +1,3 mkr. Uppdraget har precis kommit igång och inga kostnader har uppstått under tertiäl 1.
- Besöksersättningar når inte upp till budget (+1,7 mkr). Framförallt ligger överskotten inom läkare och fysioterapeuterna. Läkarnas överskott är en följd av lägre produktion än budgeterat. Inom fysioterapeuterna finns det två vilande samverkansavtal och ett samverkansavtal som upphört som är förklaring till överskott.
- Diverse övriga mindre positiva avvikelser av intäkter och kostnader (0,4 mkr).

Tandvård -1,0 mkr

- Barntandvården 3–23 år visar positiv avvikelse mot en negativ budget. Underskottet på helåret beräknas bli mindre än budgeterat.
- Vuxentandvården redovisar ett överskott på 0,8 mkr där en orsak är en felkontering på knappt 0,7 mkr. Vuxentandvården redovisar egentligen en ekonomi i balans för perioden.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

- Särskilda stödet redovisar ett mindre överskott på +0,3 mkr. Mindre produktion inom Led i sjukdomsbehandling (S-gruppen) är orsaken till överskott.
- Specialisttandvården redovisar ett resultat på -3,3 mkr för perioden (budgetavvikelse -2,0). Orsak är fortsatt ökad volym inom ortodonti och ortodonti multi (tandreglering med fler specialiteter, barn och unga).

Analys av helårsprognosens avvikelse mot helårsbudget – händelseöversikt

Prognostiserat resultat 2019: -2,6 mkr

Prognosen baseras på följande förutsättningar:

Vårdval Västmanland (Primärvård) +1,3 mkr

- Verksamheten för ST-läkare beräknas i prognos klara budgeten – dock osäkert beroende på antal nyttillkommande ST-läkare
- Ersättning för momskompensationen (Ludvikamomsen) beräknas öka med +2,8 mkr jämfört med budget
- Ersättningen för delar av kvalitetsmålen beräknas inte gå åt. Det gäller diabetisverksamheten, Kvalitets- och utbildningsinsatser inom primärvård (+1,4)
- I prognos så beräknas volymen av klinfys hålla i sig under resten av året. Ökade kostnader beräknas till motsvarande -1,3 mkr.
- Kostnaden för influensavaccinationer uppstår under senare delen av året. Överskottet för perioden beräknas att reduceras helt under 2019.
- Diverse mindre kostnadsförändringar (-1,6)

Fysioterapeuter och privata vårdgivare +5,1 mkr

- Besöksersättningen för fysioterapeuter och läkarbesök beräknas i prognos ligga under kostnadsbudget. Orsak för fysioterapeuterna (+3,0) är att det finnstvå vilande samarbetsavtal och ett avslutat avtal. OM ekonomin medger så kommer en del av överskott inför 2020 flyttas över till LOV Primärvård t för att förstärka vårdcentralernas fysioterapiverksamhet, i enlighet med vad som medges i det politiska beslutet om integrerad fysioterapiverksamheten från 2016. Läkarnas överskott är en följd av lägre produktion än budgeterat vilket beräknas fortgå 2019 (+1,4).
- Verksamheten för strokehabilitering får ingen helårseffekt i sin verksamhet som påbörjades april 2019. Kostnaderna beräknas bli 1,0 mkr lägre än budgeterat, men kan återgå för att finansiera i Portföljeutskottet beslutade IT-investeringar.

Tandvård -9,0 mkr

- Barntandvård: Redovisar lägre produktion för de 4 första månaderna i åldrarna 3–23 år. Den lägre produktion beräknas fortsätta under året (+1,6). Ej budgeterad kostnad för planerad asyltandvård för barn tillkommer (-0,7 mkr). Prognos -1,5 mkr, vilket är en förbättring mot budget med +0,8 mkr.
- Särskilda stödet redovisar ett överskott för perioden vilket beräknas fortsätta (+1,2 mkr).
- Inom specialisttandvården beräknas i prognos en fortsatt hög volym inom ortodonti och ortodonti multi. Prognos -8,7 mkr, vilket är en försämring mot budget med -4,8 mkr. En översyn av ersättningsmodellen för specialisttandvården har påbörjats.

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

- Tandvårdsenheten kommer få utökade kostnader för nytt administrativt datasystem vilket band annat finansieras genom det budgeterade överskottet på 0,5 mkr. Prognos för enheten är +/-0.

Genomförda och planerade åtgärder för en ekonomi i balans

- Överskottet inom Strokerehabiliteringsenhet kommer att försvinna i samband med att verksamheten får helårseffekt (år 2020).
- För överskottet inom fysioterapeuterna, om ekonomin medger, så kommer en del av överskott inför 2020 flyttas över till LOV Primärvård för att förstärka vårdcentralernas fysioterapiverksamhet, i enlighet med vad som medges i det politiska beslutet om integrerad fysioterapiverksamheten från 2016
- Inom Tandvården måste den nya ersättningsmodellen fastställas. Ersättningsmodellen måste ta hänsyn till transparens i redovisningen men även att den ekonomiska ersättningen ligger i linje med en budget i balans.

INTERN REFERENS

Denna rapport behandlas av regionstyrelsen 2019-05-28

Diarienummer: RV 190598

BILAGOR

DUVA-bilagor: Resultatrapport, Driftredovisning

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Bilaga 1: Resultatrapport

År Månad: 201904

Förvaltning 30 Regionkontoret

Analys: D4 Vårdval

Belopp i tkr

		Periodbokslut		Helår		
		201801 - 201804	201901 - 201904	Bokslut 2018	Budget 2019	Prognos 2019
Intäkter	Ersättning enligt avtal	1 237	1 612	3 953	3 000	3 000
	Ersättning för privata vårdgivare	956	1 097	3 040	3 000	3 000
	Specialdestinerat statsbidrag	0	48	145	0	245
	Övriga intäkter	87 500	94 277	267 135	275 587	282 098
	Regionsersättning	487 073	509 986	1 477 243	1 529 219	1 533 219
	Intäkter	576 766	607 019	1 751 516	1 810 806	1 821 562
Summa Intäkter		576 766	607 019	1 751 516	1 810 806	1 821 562
Personalkostnader	Löner	-2 499	-3 296	-7 670	-7 065	-7 910
	Sociala avgifter	-1 048	-1 401	-3 250	-3 283	-3 674
	Övriga arbetskraftskostnader	-584	-447	-1 854	-1 160	-1 160
	Personalkostnader	-4 131	-5 144	-12 774	-11 508	-12 745
Kostnader	Övr Vårdval Västmanland	-62 699	-70 881	-193 361	-214 106	-222 281
	Vårdavgifter till privata vårdgivare	-33 679	-30 539	-89 879	-94 350	-89 950
	Vårdavgifter enligt riksavtal	-3 672	-2 901	-10 237	-9 000	-9 000
	Vårdpeng	-236 653	-246 543	-719 953	-740 825	-740 825
	Uppnådda kvalitetsmål	-5 507	-4 618	-17 860	-20 600	-19 000
	Ersättning för tandvård	-67 734	-73 523	-209 279	-220 818	-219 974
	Läkemedel	-22 031	-23 451	-75 522	-82 000	-82 000
	Inkontinensartiklar	-1 486	-1 631	-4 543	-3 934	-5 200
	Utbildning, kultur mm	-254	-543	-2 174	-1 475	-1 475
	Lämnade bidrag	-6 990	-7 268	-21 404	-25 660	-24 560
	Övriga kostnader i kkl 5	-51 188	-53 506	-151 928	-156 246	-157 796
	Ersättning till familjeläkare	-32 956	-34 323	-99 738	-98 000	-100 000
	Röntgentjänster	-30 994	-32 008	-99 482	-96 400	-96 400
	Kostnader för material, varor och tjänster	-555 841	-581 733	-1 695 360	-1 763 414	-1 768 461
	Övriga verk	-1 187	-1 193	-4 458	-3 493	-3 669
	Lokalkostnader	-1 187	-1 193	-4 458	-3 493	-3 669
	Projekt/objekt fastighet	0	0	-20	0	0
	Telekommunikation	-27	-27	-76	-75	-75
	Datorutrustning	-1 022	-1 044	-1 652	-1 218	-1 218
	IT-konsulttjänster	-7 257	-7 338	-21 886	-22 529	-23 829
	Serviceavtal/Datakommunikation	-28	0	-56	0	0
	Konsultarvoden för speciella utredningar	-808	-797	-3 022	-3 275	-3 402
	Övriga kostnader i kkl 6+7	-2 935	-2 751	-9 420	-10 994	-10 763
	Övriga verksamhetskostnader	-13 264	-13 150	-40 591	-41 584	-42 956
Finansiella	Finansiella kostnader	-1	0	-1	0	0
	Finansiella intäkter och kostnader	-1	0	-1	0	0
Summa Kostnader		-573 237	-600 028	-1 748 726	-1 816 506	-1 824 162
Resultat:		3 529	6 992	2 790	-5 700	-2 600

Delårsrapport 1 2019 - Vårdval

Bilaga 2: Driftredovisning

År Månad: 201904

Förvaltning: 30 Regionkontoret

Analys: D4 Vårdval

	Period		Helår			
	Bokslut 201801 - 201804	Bokslut 201901 - 201904	Bokslut 2018	Prognos 2019	Prognos Intäkt 2019	Prognos i % av Prognos Intäkt
<i>Belopp i tkr</i>						
160 Vårdvalsenheten	-282	-186	-206	0	16 770	0,0%
161 Vårdval Västmanland	198	4 895	-4 206	1 300	1 472 318	0,1%
162 Sjukgymnaster och privata vårdgivare	2 724	3 283	11 348	5 100	111 532	4,6%
163 Tandvård	890	-999	-4 147	-9 000	220 942	-4,1%
Summa:	3 529	6 992	2 790	-2 600	1 821 562	-0,1%